Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000928

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Цзін ...

2. Jing Zhang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 08-04-2026

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11945

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.01.30

Тема дисертації:

1. Формування міжкультурної комунікації майбутніх викладачів іноземної мови засобами ресурсу Інтернет
2. Formation of Intercultural Communication of Future Foreign Language Teachers through Internet Resources

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено актуальній проблемі формування міжкультурної комунікації майбутніх викладачів іноземної мови засобами ресурсу Інтернет Дисертаційна робота має на меті розроблення, обґрунтування та експериментальну перевірку ефективності розроблених педагогічних умов процесу формування міжкультурної комунікації майбутніх викладачів іноземної мови засобами ресурсу Інтернет. Сучасний освітній простір України характеризується інтенсивною інтеграцією в глобальне інформаційне середовище, де ресурси Інтернету стають потужним інструментом формування міжкультурної комунікативної компетентності майбутніх викладачів іноземної мови. Використання цифрових технологій створює унікальні можливості для подолання етнокультурних бар'єрів та розвитку міжкультурної толерантності. Ідею інформатизації педагогічних систем у контексті міжкультурної комунікації майбутніх викладачів іноземної мови зумовили такі світові тенденції, як: розвиток глобального інформаційного простору, інтеграція культур

через цифрові технології, віртуалізація міжкультурної взаємодії, та розширення можливостей автентичного спілкування з носіями мови через інтернет-ресурси. Соціальний детермінант міжкультурної комунікації в інтернет-середовищі — це багатовимірний взаємозв'язок і взаємозумовленість міжкультурної взаємодії через призму соціальних потреб, цифрових явищ та віртуальних умов комунікації. Міжкультурна комунікація відіграє ключову роль у підготовці майбутніх викладачів іноземної мови. За даними міжнародної організації «Міжнародна ініціатива з розвитку дітей», Україна на 2016 рік входить до ТОП-10 країн світу за кількістю переселенців, що створює додаткові виклики для освітньої системи. Викладачі іноземних мов стають посередниками між різними культурами, використовуючи ресурси Інтернету для розширення можливостей міжкультурного діалогу. Органи соціального захисту співпрацюють з освітніми закладами, забезпечуючи зв'язок з міжнародними організаціями, надаючи психологічну підтримку та захист прав мігрантів. Мовна підтримка стає пріоритетним напрямком цієї роботи. Аналіз наукової літератури , дозволив зробити висновки, що особливого значення в цифрову епоху, набувають соціальні навички та компетенції, пов'язані з міжкультурною взаємодією: здатність продуктивно працювати в міжнародних командах; ефективне використання колективного інтелекту міжкультурних груп; розуміння та конструктивне використання культурних відмінностей для підвищення інноваційності та якості освітнього процесу. Оскільки майбутні викладачі іноземної мови повинні майстерно володіти різними формами комунікації, зокрема міжкультурною, використання Інтернет-ресурсів стає не просто допоміжним інструментом, а невід'ємним компонентом їхньої професійної підготовки, що створює автентичне середовище для практичного розвитку відповідних компетенцій. У роботі виявлено детермінанти, які актуалізують поняття міжкультурної комунікації у майбутніх викладача іноземної мови: соціальні (проявляються через особистість, групову взаємодію, міжкультурні відносини, соціальні процеси, норми і правила поведінки у різних культурах, поділ соціальних ролей, а також багатоетнічністю нашої держави, актуальною проблемою біженців та мігрантів, особливістю полірелігійності нашої держави та категорією гендера) та педагогічні (інститути та організації, які здійснюють професійно-педагогічну підготовку майбутніх педагогів, побудова міжкультурного педагогічного спілкування, педагогічна взаємодія зі студентами з різних країн, організація навчально-виховного процесу). Таким чином досліджено, що міжкультурність людини закладається не на генетичному рівні, вона соціально і педагогічно детермінована. Здійснено філософський та психолого-педагогічній аналіз досліджуваної проблеми та визначено сутність базових понять дослідження: культура, комунікація, міжкультурність, полікультурність, кроскультурність. Зазначена полісемія підходів учених до їхньої сутності. З’ясовано сутність поняття «міжкультурна комунікація педагога». Міжкультурна комунікація педагога у дослідженні розглядається як інтегративне соціально-особистісне утворення, що уможливлює позитивне і толерантне ставлення педагога до різних суб’єктів міжкультурної взаємодії та при вирішенні педагогічних ситуацій. Досліджено міждисциплінарний характер процесу формування міжкультурної комунікації майбутнього викладача іноземної мови. Кожен компонент розкривається у змісті різних дисциплін (етнологія, культурологія, мовознавство, історія, психологія, соціологія, лінгвістика, філологія, лінгвокраїнознавство, етнолінгвістика, лінгвокультурологія, психолінгвістика, прагмалінгвістика, соціолінгвістика, література, музика, живопис, фольклор, електронним листуванням, церемоніями споживання їжі і напоїв, дипломатією).

2. The dissertation is devoted to the topical problem of forming intercultural communication of future foreign language teachers through Internet resources. The purpose of the research is to develop, substantiate, and experimentally verify the effectiveness of pedagogical conditions for forming intercultural communication of future foreign language teachers using Internet resources. The modern educational space of Ukraine is characterized by intensive integration into the global information environment, where Internet resources become a powerful tool for developing intercultural communicative competence of future foreign language teachers. The use of digital technologies creates unique opportunities to overcome ethnocultural barriers and foster intercultural tolerance. The idea of informatization of pedagogical systems in the context of intercultural communication of future foreign language teachers is driven by global trends such as the development of a global information space, cultural integration through digital technologies, virtualization of intercultural interaction, and

expansion of opportunities for authentic communication with native speakers via Internet resources. The social determinant of intercultural communication in the Internet environment is defined as a multidimensional interrelation and interdependence of intercultural interaction through the prism of social needs, digital phenomena, and virtual communication conditions. Intercultural communication plays a key role in the professional training of future foreign language teachers. According to international organizations, as of 2016 Ukraine ranked among the top ten countries worldwide by the number of internally displaced persons, which creates additional challenges for the educational system. Foreign language teachers act as mediators between cultures, using Internet resources to expand opportunities for intercultural dialogue. Social protection institutions cooperate with educational establishments, ensuring communication with international organizations, providing psychological support, and protecting the rights of migrants. Language support becomes a priority area of this activity. The analysis of scientific literature shows that in the digital era particular importance is attached to social skills and competencies related to intercultural interaction: the ability to work productively in international teams; effective use of collective intelligence of intercultural groups; understanding and constructive use of cultural differences to enhance innovation and quality of the educational process. Since future foreign language teachers must master various forms of communication, including intercultural communication, the use of Internet resources becomes not merely an auxiliary tool but an integral component of their professional training, creating an authentic environment for the practical development of relevant competencies. The study identifies determinants that actualize the concept of intercultural communication in future foreign language teachers: social determinants (manifested through personality, group interaction, intercultural relations, social processes, norms and rules of behavior in different cultures, distribution of social roles, the multiethnic nature of the state, refugee and migrant issues, polyreligiosity, and gender categories) and pedagogical determinants (institutions and organizations providing professional pedagogical training, construction of intercultural pedagogical communication, pedagogical interaction with students from different countries, and organization of the educational process). Thus, interculturality is shown to be socially and pedagogically determined rather than genetically inherited. A philosophical and psychological-pedagogical analysis of the research problem is conducted, and the essence of key concepts is defined: culture, communication, interculturality, multiculturalism, and cross-culturality. The polysemy of scientific approaches to these concepts is outlined. The concept of “intercultural communication of a teacher” is clarified and interpreted as an integrative socio-personal formation that enables a positive and tolerant attitude of the teacher toward various subjects of intercultural interaction when solving pedagogical situations. The interdisciplinary nature of the process of forming intercultural communication of future foreign language teachers is substantiated. Each component is revealed through the content of various disciplines, including ethnology, cultural studies, linguistics, history, psychology, sociology, philology, linguocultural studies, ethnolinguistics, psycholinguistics, pragmatics, sociolinguistics, literature, music, fine arts, folklore, electronic correspondence, food and beverage consumption rituals, and diplomacy. Interdisciplinarity is regarded as a key characteristic of intercultural communication.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Матвієнко О., Цзін Ч. Психологічні чинники та педагогічні передумови розвитку й формування критичного мислення майбутнього вчителя. Освітньо-науковий простір. 2024. № 6 (1). С. 97–109. URL:

https://doi.org/10.31392/onp.2786-6890.6(1).2024.10

- 2. Цзін Ч. Сучасні акмеологічні підходи до формування професійної компетентності вчителів іноземних мов. Освітньо-науковий простір. 2024. Т. 2, № 7 (2). С. 115–125. URL: https://doi.org/10.31392/onp.2786-6890.7(2)/2.2024.25
- 3. Матвієнко О., Цзін Ч. Особливості формування міжкультурної компетентності у майбутніх вчителів іноземних мов у контексті трансформацій сучасної педагогічної освіти. Освітньо-науковий простір. 2025. Т. 2, № 8 (1). С. 91–103. URL: https://doi.org/10.31392/onp.2786-6890.8(1)/2.2025.08
- 4. Чжан Ц. Особливості формування готовності майбутніх викладачів іноземної мови до міжкультурної комунікації. Наукові інновації та передові технології. 2025. № 12(52). URL: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-12(52)-2427-2442
- 1. Чжан Цзін Показники та шляхи зниження «емоційного вигорання» у педагогів. Науковий простір студента: пошуки і знахідки (ч.2) : матеріали XI Всеукр. науково-практ. студент. інтернет-конф., м. Київ, 29 березня 2024 р. Київ, 2024. С. 318–323.
- 2. Чжан Цзін Акмеологічний підхід як основа адаптивного навчання майбутніх учителів іноземних мов в сучасних умовах. Контексти наукових досліджень Володимира Бондаря. Адаптивне навчання студентів в умовах воєнного стану та відновлення України : Матеріали I Всеукраїнських педагогічних читань пам'яті Володимира Бондаря, м. Київ, 3 жовтня 2024 р. Київ, 2024. С. 206-210. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/47122/Konteksty%20naukovykh%20doslidzhen.pdf?sequ
- 3. Чжан Цзін Інноваційні технології у професійній підготовці майбутніх учителів іноземних мов: виклики сучасності. PROКИЇВ. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Київ, 3-4 грудня 2024 р., Київ, 2024. С. 388-390. URL: https://ndirom.org/wp-content/uploads/2025/01/TEZY4.pdf
- 4. Чжан Цзін Інтерактивні методики як складник психотерапевтичної взаємодії з молодшими школярами у дистанційному форматі. Професійна підтримка в умовах постконфлікту: європейський досвід для українських фахівців : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції у межах міжнародного проєкту EU4YOUTH – Post-conflict Education and Trauma-Informed Pedagogy Programme, 23 травня 2025 р., Київ, 2025. С. 244-248. URL: https://drive.google.com/file/d/1aKr_Khg7ll6Cv_c2Zwwj_XZGm-BgRcRE/view
- 5. Чжан Цзін Інтернет-ресурси у підготовці майбутніх учителів іноземних мов до міжкультурної комунікації. Освіта в часи кризи: інновації, стійкість та український досвід : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 3 жовтня 2025 р., Київ, 2025. С. 493-497. URL: https://drive.google.com/file/d/1lQp-l5rs4mEzTMa4gfjkJDqatGvtoanS/view

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матвієнко Олена Валеріївна

2. Olena V. Matviienko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5746-4864

Додаткова інформація: https://www.webofscience.com/wos/author/record/M-1484-2018; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211280864; https://scholar.google.com.ua/citations?user=uizXgSoAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Желанова Вікторія В'ячеславівна
2. Вікторія В. Желанова

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9467-1080

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачова Наталія Олександрівна
2. Nataliia O. Tkachova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1892-9200

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макаренко Леся Леонідівна

2. Lesia Makarenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6062-8834

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Ns-1RiAAAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57220183447; https://www.webofscience.com/wos/author/record/1894344

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комогорова Марина Іванівна

2. Maryna I. Komogorova

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6829-811X

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=V1LUCaQAAAAJ&hl; https://www.webofscience.com/wos/author/record/51244140

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Слабко Володимир Миколайович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Слабко Володимир Миколайович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кліваденко Наталія Іванівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

